

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش مدرسه‌ی علمیه حضرت فاطمه سلام الله عليها خسرو شاه

عنوان

شیوه‌های تربیت معنوی نوجوان براساس آموزه‌های دینی

استاد راهنما:

حجت الاسلام جناب آقای دکتر علی خدیوی

نگارنده:

ملیحه اشرف بارانلو

سال تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روزه علمیة خواهران

تحمیدیه

حمد و سپاس بی‌کران، خدای متعال را سزااست که خالق هستی و آفریننده‌ی کائنات و منبع فیض و رحمت و موهبت است.

سپاس از او که به ما قدرت تفکر و تعقل عطا فرمود و نعمت علم و دانش را ارزانی داشت و راه را بر ما گشود تا در دریای بیکران علم و معرفت به کاوش و جستجو پردازیم.

شکر و سپاس از پروردگار مهربان که توفیق نگارش این پایان نامه را به این بنده‌ی ناچیز عنایت فرمود تا در این عرصه قدمی هرچند کوچک بردارم.

امید است که این تلاش ناچیز، مورد قبول درگاه الهی قرار گرفته و در جهت ارتقای دانش و معرفت بشریت مفید و موثر واقع گردد.

تقدیم به

این پایان نامه را با عشق و ارادت قلبی به:

حضرت بقیه الله الاعظم (عج)، منجی عالم بشریت و چراغ هدایت بشریت، تقدیم می‌کنم.

مرکز مدیریت حوزه علمیه خوارهران

تقدیر و تشکر

در این مجال، بر خود واجب می‌دانم که از استاد گرانقدرم حجت الاسلام جناب آقای دکتر علی خدیوی که با راهنمایی‌ها و تعلیمات خود، مشعل دانش را در مسیر علم آموزی من روشن نگاه داشته و من را در نگارش این پایان نامه یاری رساندند، کمال تشکر را داشته باشم.

و همچنین از پدر و مادر عزیزم که همواره در راه علم و تحصیل پشتیبان من بودند نیز تشکر و قدردانی می‌کنم.

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواران

۴۱. شاکری، شیما، نقش هیات های مذهبی در تربیت، دانشگاه شهید باهنر کرمان، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش گرایش تعلیم و تربیت اسلامی، ۱۳۹۴ش.
۴۲. شاملی، عباسعلی، فرایند تربیت فرزندان در اندیشه دینی، مطالعات راهبردی زنان، شماره ۲۴، ۱۳۸۳ش. پرتال جامع علوم انسانی.
۴۳. شاه محمدی، مینا، ابراهیمی، فریبا، نقش معنویت و مذهب درون نظام خانواده، کنفرانس بین المللی فرهنگ آسیب شناسی روانی و تربیت، دوره ۱، ۱۳۹۶ش.
۴۴. شجاعی، مسلم، نقش تربیت دینی در پیشگیری از آسیب های فضای مجازی و شبکه های اجتماعی، دو فصلنامه آموزشی، پژوهشی، تحلیلی، کودک و فلسفه، سال ششم، دوره ششم، شماره ۲، پاییز- زمستان ۱۳۹۹ش.
۴۵. شریفی، عنایت الله، لطفی، مهرعلی، سبک زندگی خانوادگی در قرآن و سنت پیشوایان معصوم (ع)، فصلنامه علمی- تخصصی گروه آموزشی معارف اسلامی دانشگاه علامه طباطبائی، سال چهارم، شماره ۱۴، پاییز ۱۳۹۲ش.
۴۶. شعاع کاظمی، مهرانگیز، راه های پرورش خلاقیت، معرفت، شماره ۹۲، ۱۳۸۴ش. پرتال جامع علوم انسانی.
۴۷. شهریاری و همکاران، محسن، تعریف ارزش های اخلاقی پرستاری از منظر قرآن و متون اسلامی، مجله اخلاق زیستی، شماره ۱۴، زمستان ۱۳۹۳ش. پایگاه اطلاع رسانی حوزه.
۴۸. شیرمحمدلی، رحمت الله، بررسی ضرورت و اهمیت تدبیر و تفقه در قرآن کریم، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم قرآنی تهران، ۱۳۸۸ش.
۴۹. صف آراء و همکاران، مریم، تاثیر آموزش مهارت های معنوی بر امید به زندگی مادران دارای کودک کم توان ذهنی، مجله شفای خاتم، دوره هشتم، شماره دوم، بهار ۱۳۹۹ش.
۵۰. صفدریان، پروانه؛ لیلا فروزنده، نقش معارف و متون دینی در هویت یابی کودکان، اولین همایش ملی هویت کودکان ایران اسلامی در دوره پیش دبستانی، یزد ۱۳۹۷ش.
۵۱. صفیه، افرازه، نقش خانواده و مجلات و متون بر هویت یابی دینی کودکان، اولین همایش ملی هویت کودکان ایران اسلامی در دوره پیش دبستانی، یزد ۱۳۹۷ش.
۵۲. طهرانی مقدم و همکاران، مهدیه، ملاحظات توانمند سازی نوجوانان در حوزه مفاهیم مرتبط با بلوغ از منظر آموزه های دینی و فرهنگی، ویژه نامه علوم انسانی سلامت، شماره ۱، ۱۳۹۷ش.

۵۳. عارفی، اعظم؛ فلاح پور، پیروش، رویکرد تحلیلی بر تاثیر نقش خانواده بر حجاب فرزندان، تحقیقات جدید در علوم انسانی، شماره ۲۶، پاییز ۱۳۹۶ش. پایگاه اطلاع رسانی حوزه.
۵۴. عبدالحسینی و همکاران، احمد، طراحی الگوی برنامه درسی تربیت دینی و اخلاقی برای دانش آموزان دوره اول متوسطه بر اساس رویکرد ترکیبی عقل و ایمان از منظر قرآن کریم، پژوهش های اخلاقی، سال ششم، شماره دو، زمستان ۱۳۹۴ش.
۵۵. عرب مقدم و همکاران، نرگس، شناسایی الگوهای جوانان و نوجوانان و عوامل زمینه‌ای موثر بر آن (مورد مطالعه: شهر شیراز)، فصلنامه علمی- پژوهشی مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، دوره ۱۴، شماره ۲۸، شهریور ۱۳۹۴ش.
۵۶. علیخانزاده، سعید؛ مظفری، مهدی، رابطه‌ی عزت نفس با اضطراب دانش آموزان پسر پایه نهم آموزش و پرورش ناحیه یک استان قم شهرستان قم، طیف سنی ۱۴ سال، سومین همایش بین المللی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی، ۱۴ تیر ۱۳۹۷ش تهران.
۵۷. عزیزادگانی و همکاران، فاطمه، شکل گیری اخلاقیات و معنویات در گذر بهبود رابطه خانواده و مدرسه و اثر آن بر سطح سلامت روح و جسم دانش آموزان، سومین کنفرانس ملی روانشناسی و علوم رفتاری در سال ۱۳۹۴ش.
۵۸. علی محمدی، مروارید، نقش آموزش و پرورش در پیشگیری از آسیب های اجتماعی، پنجمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران، دانشگاه تهران، ۱۴ تیر ۱۳۹۷ش.
۵۹. علینقی، امیرحسین، فرهنگ و انسجام اجتماعی در ایران، مطالعات راهبردی، شماره ۳، ۱۳۷۸ش. پرتال جامع علوم انسانی.
۶۰. عموپورو همکاران، نادیا، بررسی نقش خانواده و مدرسه در فرایندهای هویت یابی کودکان و اقران آن در جامعه، اولین همایش ملی هویت کودکان ایران اسلامی در دوره پیش دبستانی، یزد ۱۳۹۷ش.
۶۱. فردی، ربابه، بررسی راهکارهای ایجاد حس امنیت در طراحی محیط های بازی کودکان، همایش ملی و شهرسازی انسانگرا (دانشگاه آزاد اسلامی قزوین)، ۱۳۹۲ش.
۶۲. فریادرس، علی، شادی و نشاط در خانواده از منظر دین و رسانه، مجله طبوبی، شماره ۴۵، زمستان ۱۳۹۲ش. پایگاه اطلاع رسانی حوزه. ۱۴۰۱/۰۳/۰۹.
۶۳. قاسم پور و همکاران، خدایار، ارتباط بین بلوغ و انعطاف پذیری دانش آموزان، نشریه طب توانبخشی، دوره نهم، شماره ۳، سال ۱۳۹۹ش.

۶۴. قربانی، علیرضا؛ جمعه نیا، سکینه، نقش عوامل اجتماعی (خانواده، مدرسه و گروه همسالان) در جامعه پذیری دانش آموزان استان گلستان، پورتال جامعه شناسی کاربردی.
۶۵. کاظمی، یحیی و همکاران، بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های مدیریت هیجان بر هوش هیجانی دانش آموزان مقطع راهنمایی، نشریه اندیشه های نوین تربیتی، دوره ۵، شماره ۲، ۱۳۸۸ش.
۶۶. کافی موسوی، اباذر، شیوه های تعاملی پیامبر (ص) برای تحکیم روابط اجتماعی، دو فصلنامه علمی- پژوهشی آموزه های تربیتی در قرآن و حدیث، دوره ۸، شماره ۲، زمستان ۱۴۰۱ش.
۶۷. کشاورز، مصطفی و همکاران، بلوغ و بحران هویت در دوران نوجوانی و نقش آن در دوست یابی، اولین همایش ملی هویت کودکان ایران اسلامی در دوره پیش دبستانی، یزد، ۱۳۹۷ش.
۶۸. کشاورزی، سمیه، مقاله بررسی ضرورت توجه به سلامت معنوی دانش آموزان در مدارس، دومین کنفرانس بین المللی علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره، آموزش و پرورش، ۱۴۰۱ش.
۶۹. کوشا، احمد، آشنایی با سلامت نوجوانان و دوران بلوغ، تبریز، مرکز بهداشت استان آذربایجان شرفی، ۱۳۸۹ش.
۷۰. گروه کارشناسان سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس، بسته آموزش همگانی سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس، مرکز بهداشت استان آذربایجان شرقی، ۱۳۹۳ش.
۷۱. لطف آبادی، حسین، روانشناسی رشد اخلاقی؛ ارزشی و دینی در نوجوانی و جوانی، مجله حوزه و دانشگاه، شماره ۲۹، ۱۳۸۸ش. پایگاه اطلاع رسانی حوزه نت.
۷۲. — روان شناسی رشد اخلاقی ارزشی و دینی در نوجوانی و جوانی، مجله حوزه و دانشگاه، شماره ۲۹، ۱۳۸۰ش. پرتال جامع علوم انسانی.
۷۳. مرادی، امیر، برخورداری، رمضان، نمودشناسی تجربه عضویت دبیران در شبکه های اجتماعی و جایگاه آن بر زندگی خانوادگی و روابط زناشویی آن ها، فصلنامه زن و مطالعات خانواده، دوره ۱۱، شماره ۴۰، مرداد ۱۳۹۷ش.
۷۴. مردانی بلداجی، ملیحه، روش های رفتار صحیح والدین با نوجوانان از دیدگاه روایات، نخستین کنفرانس ملی پژوهش در حقوق، علوم قضایی، فقه و علوم اسلامی، اهواز، ۱۴۰۲ش.
۷۵. مطهری، محمدرضا، نقش دوستان در شکل گیری شخصیت نوجوانان، مجله پیام زن، شماره ۱۱۷، آذر ۱۳۸۰. پایگاه اطلاع رسانی حوزه نت.
۷۶. معاونت دانشجویی با همکاری اداره مشاوره و سلامت روان دانشگاه علوم اصفهان، نقش والدین در تربیت فرزندان، آذرماه ۱۴۰۲ش.

۷۷. موسوی، سید نقی، تحلیل مفهوم تلقین در تربیت دینی، نوآوری های آموزشی، شماره ۱۲، ۱۳۹۲ش.
۷۸. موسوی زاده، احترام؛ علیشیری، سعید، روش های تدریس و نقش آن در تحویل بنیادین آموزش و پرورش، چهاردهمین کنفرانس بین المللی پژوهش در علوم و تکنولوژی روسیه، ۷ مرداد ماه، ۱۳۹۵ش.
۷۹. موسوی مطلق، سیدعباس، شرح دعای بیست و پنجم صحیفه سجاده دعای برای اولاد و اصول تربیتی فرزندان، بخش پانزدهم، پرتال موسوی مطلق، ۲۴ بهمن ۱۴۰۰، شماره ۳۴۹۱.
۸۰. موسوی و همکاران، سیده حکیمه، راهکارهای تقویت معنوی در جامعه با تکیه بر بیانیه گام دوم انقلاب، مجله پیشرفت های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی، و آموزش و پرورش، سال چهارم، شماره ۳۸، مرداد ۱۴۰۰ش.
۸۱. مهدیار، طاهره، نقش هنر و ادبیات در فرایند هویت یابی کودکان دوره پیش دبستانی، اولین همایش ملی هویت کودکان ایران اسلامی در دوره پیش دبستانی، یزد ۱۳۹۷ش.
۸۲. میرزایی، خلیل؛ برغمندی، هادی، رابطه با جنس مخالف و عوامل مرتبط با آن، فصلنامه علمی-پژوهشی رفاه اجتماعی، سال دهم، شماره ۳۴، ۱۳۸۸-۷.
۸۳. نارویی نصرتی، رحیم، معنویت همزاد و همگام انسان نگاهی دینی- روانشناختی، معرفت، شماره ۸۷، ۱۳۸۴ش. پرتال جامع علوم انسانی.
۸۴. نوروزی، فیض الله؛ بختیار، مهناز، مشارکت اجتماعی و عوامل اجتماعی موثر بر آن، مجله پژوهش راهبرد، شماره پنجاه و سه، سال هجدهم، زمستان ۱۳۸۸ش.
۸۵. هاشمی و دیگران، سید احمد، اصول و روش های تربیت دینی و بصیرت افزایی از منظر قرآن کریم و نهج البلاغه، هشتمین کنفرانس علمی رهیافت های نوین در علوم انسانی ایران، ۱۴۰۲ش.
۸۶. هزارجریبی، جعفر، بررسی نیازها، علایق و اولویت های دختران نوجوان شهر تهران، فصلنامه برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، شماره ۱۸، بهار ۱۳۹۳ش.
۸۷. یارمحمدیان، احمد؛ شرفی راد، حیدر، تحلیل رابطه ی بین هوش هیجانی و سازگاری اجتماعی در نوجوانان، مجله علمی پژوهشی جامعه شناسی کاربردی دانشگاه اصفهان، سال ۲۲، شماره ۴، دی ۱۳۹۰ش.
۸۸. یاری قلی و همکاران، بهبود، تحلیل تطبیقی فلسفه عدالت تربیتی: دیدگاه های لیبرال و جامعه گرا، پژوهش نامه مبانی تعلیم و تربیت، شماره ۲، ۱۳۹۱ش.

۸۹. یوسف زاده، پروین و همکاران، بررسی اثربخشی آموزش مهارت های معنوی (مبتنی بر آموزه های قرآن کریم و روایات ائمه (ع)) بر شادکامی و سرمایه روان شناختی دانش آموزان، فصلنامه علمی-پژوهشی مسائل کاربردی تعلیم و تربیت اسلامی، دوره ۳، شماره ۲، ۱۳۹۷ش.

۹۰. یوسفی لویه، وحید، تاثیر آموزش دروس معارف اسلامی بر نگرش دینی دانشجویان، دو فصلنامه تربیت اسلامی، سال سوم، شماره ۵، پاییز و زمستان، ۱۳۸۶ش.

سایت

۱. بخشی، سما، دوست یابی در نوجوانی، ۱۴۰۲/۰۸/۲۸، پرتال آگاه کلینیک.
 ۲. تراشیون، سیدعلیرضا، نقش محیط های مذهبی در تربیت فرزندان، پرتال ایمانور.
 ۳. پایگاه اطلاع رسانی حوزه، شیوه های مهارت آموزی نوجوانان در اجتماع، ۱۳۹۳/۰۴/۲۲.
 ۴. جواهردهی، علی، مهارت همدلی و راه های ایجاد آن، پرتال کیهان.
 ۵. خامنه ای، سید علی، بیانات در دیدار نخبگان جوان، ۱۳۸۵/۰۶/۲۵.
- www.farsi.khamenei.ir
۶. —، بیانات در دیدار اساتید و دانشجویان در دانشگاه علم و صنعت، ۱۳۸۷/۰۹/۲۴.
 ۷. —، بیانات در دانشگاه فرهنگیان، ۱۳۹۷/۰۲/۱۹.
 ۸. —، شتاب در همدلی، ۱۳۹۹/۰۶/۱۵.
 ۹. —، بیانات در دیدار اساتید دانشگاه ها، ۱۳۹۳/۰۴/۱۱.
 ۱۰. —، بیانیه گام دوم انقلاب خطاب به ملت ایران، ۱۳۹۷/۱۱/۲۲.
 ۱۱. فرداد، فریدون، معرفی ۵ تکنیک برای حل مسئله، تیم تحریریه فرتیک، www.lifehack.org
 ۱۲. معین، مینا، علل نوسانات خلقی در نوجوانان و راه های کمک به آن ها، www.karpuzzle.com
 ۱۳. هاتلی، بهاره، گفتگوی موثر بهترین راهکار ارتباط با نوجوان و جوان، پرتال کلینیک گفتار درمانی اهورا.